

Fikir, söz və məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi

№ 20 (2394) 7 iyun 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Dünyada azadlıqdan gö-
zəl şirin varlıq yoxdur. Və
biz azadlıq deyəndə həm də
insanın yaşadığı cəmiyyətdə
özünü rahat hiss etməsi,
normal yaşaması və birmə-
nalı olaraq həyatından razı
olmasını düşünürük. Eyni
zamanda azadlıq həm də o
deməkdir ki, hər bir vətən-
daş yaşadığı ölkədə öz fikir
və düşüncəsini sərbəst su-
rətdə ifadə etməyi bacarır.
Başqa sözlə demiş olsaq, fi-
kir prüalizmi və düşüncə
azadlığı insanın həyatına
yeni bir rəng, yeni bri çalar
qatır.

Biz də ölkəmizdə söz və
mətbuat azadlığının şirinliyini
və gözəlliyini o vaxt hiss etdik

şeyə nəzarət olunurdu. Amma
elə ki, müstəqillik dövrünə qə-
dəm qoyduq və yeni bir dövlət
kimi formalaşmağa başladıq,
sovet dönməndən qalmış
senzura və digər nəzarətədi
orqanlar bir-bir sıradan çıx-
mağa başladı. Ulu Öndər
Heydər Əliyev xalqın tələbi ilə
hakimiyyətə gələndən sonra
bütün sahələrdə olduğu kimi,
söz, mətbuat və fikir azadlı-
ğında da yeni bir mərhələ
başladı desək, yanılmırıq. Ən
azından ona görə ki, 70 il bizi
sovet ideologiya maşını elə
bir formaya salmışdı ki, hə-
min streotiplərdən yaxa qur-
tarmaq elə də asan deyildi.
Müstəqillik dövründə yaşa-
mağımıza baxmayaraq, bəzi

Söz azadlığı olan yerdə...

ki, artıq müstəqil dövlət kimi
yaşamağa başladığımız. Heç ki-
mə sirr deyil ki, biz 70 il
SSRİ-nin tərkibində olan bir
respublika olmuşuq. Sovet
hökumətinin də öz qanunları,
daha doğrusu, sərt nizam-
intizamı vardı. Yeni vahid mərkəz-
dən idarə olunan ideoloji

məmurular köhnə iş sistemin-
dən əl çəkmək istəmir və ye-
niliyi qəbul etməkdə maraqlı
olmurdular. Amma bütün bun-
lara baxmayaraq, cəmiyyətdə
gedən global dəyişmələr,
müasirlik və demokratik dü-
şüncələr zaman-zaman möv-
cud qaranlıq bir işıq saldı. O

bəşəri dəyərlərə sevgisini bil-
dirir və eyni zamanda sivil,
demokratik yol tutur. Məhz
bunun nəticəsi idi ki, əgər ölkə-
mizdə, sovet dönməndə
15-ə yaxın qəzet, jurnal və bir
televiziya vardısı, müstəqillik
dövründə yüzlərlə qəzet, sayt-
lar, özəl televiziya kanalları
fəaliyyətə başladı. Onlara ve-
rilmiş sərbəstlik və demokra-
tik hüquqlar bu qurumların da-
ha rahat və normal fəaliyyəti
üçün şərait yaratdı.

Üstəlik də Azərbaycan Pre-
zidenti Heydər Əliyev mət-
buata çox böyük diqqət və
qayğı göstərdi. Belə ki, müxalifət
və müstəqil qəzetlərini
"Azərbaycan" Nəşriyyatına
çoxlu borcları vardı. Və o bor-
ca görə, qəzetlərin bəziləri
bağlanmalı, bəziləri isə gec-
gec nəşr olunmalıydı. Ulu Öndər
tapşırığı ilə həmin mət-
buat orqanlarının "Azərbaycan"
Nəşriyyatına olan borcları
ləğv edildi. Bütün bu müs-
bət addımlardan sonra həmin
qəzetlər yenidən nəfəs aldı və
çap olunmağa başladı. Onu
da qeyd edək ki, Ulu Öndər
Heydər Əliyev bir neçə dəfə
"Jurnalistlərin dostu" mükafatına
layiq görüldü. Çünki
Azərbaycan mətbuatının ən
ağır vəziyyətində Ümummilli
Lider ona arxa durdu, söykək
oldu və ikinci nəfəs verdi. Əlbəttə,
belə bir mühitdə qəzetlərin
nəşr olunmasını çox normal
bir şərait yaratdı. Üstəlik
də ölkədə söz, mətbuat, dü-
şüncə azadlığı daha da geniş
vüsət aldı. Kimliyindən asılı
olmayaraq, sərbəst şəkildə,

istər toplantılarda, istər KİV-
lərdə, istərsə də sosial şəbəkə-
lərdə fikirlərini cəmiyyətə
çatdırdı. Demokratik və hüquqi
cəmiyyətdə yaşamaq ba-
yaq dediyimiz kimi, o ölkənin
vətəndaşlarına mənəvi bir ra-
hatlıq və sakitlik gətirir.

Artıq Azərbaycan cəmiyyə-
tində də belə bir sağlam mü-
hit formalaşdı.

Onu da qeyd edək ki, Pre-
zident İlham Əliyevin 20 illik
hakimiyyəti dövründə də
Azərbaycanda söz, mətbuat,
fikir və düşüncə azadlığına
"yaşıl işıq" yandırılıb. Çünki
Ulu Öndər Heydər Əliyevin
mətbuatımıza göstərdiyi diq-
qət və qayğı Prezident İlham
Əliyevin dövründə də davam-
lı olaraq yeni bir mərhələyə
qədəm qoyub. Heç şübhəsiz
ölkəmizdə söz, mətbuat azad-
lığına belə önəm verilməsi
dünya ictimaiyyəti tərəfindən
də diqqətlə yanaşılıb. Bu mə-
nada demokratik və inkişaf
etmiş ölkələrdən məmləkəti-
mizə səfər edən siyasətçilər,
diplomatlər və digər yüksək ti-
tullu şəxslər Azərbaycanda
sağlam bir mühitin formalaş-
dığına şahidi olurlar. Onlar
şahidi olurlar ki, ölkəmiz demokra-
tik, hüquqi bir dövlətdir
və bu dövlət də bəşəri dəyərlərə
çox hörmətlə yanaşır. Heç kim
deyə bilməz ki, bu gün
Azərbaycanda söz və mətbuat
azadlığı məhdudlaş-

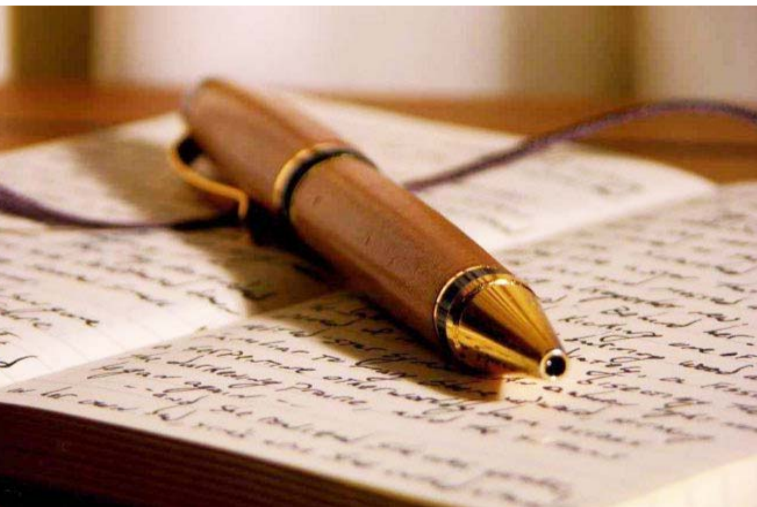
dırılıb. Yeni, hər şey göz qa-
bağındadır.

Prezident İlham Əliyev də
mətbuata öz qayğısını bu gün
də əsirgəmir. Belə ki, ildə iki
dəfə 20-dən çox qəzet və jurn-
al dövlət tərəfindən maliyyə-
ləşdirilir. Nəşriyyat xərclərinin
çox olmasına, çap kağızının
qiymətinin artmasına baxma-
yaraq, dövlətin maddi dəstəyi
sayəsində respublikamızda
tanınmış müxalifət və müstə-
qil qəzetlər çap edirlər. Bu
isə o deməkdir ki, dövlət söz,
mətbuat azadlığına böyük
önəm verir, qarşıya çıxan
mövjud çətinlikləri vaxtında
həll edir.

Dünyada azadlıqdan, söz-
dən, fikir və düşüncə sərbəst-
liyindən şirin varlıq yoxdur.
Və nə yaxşı ki, dediyimiz və
sadaladığımız bu dəyərlər bi-
zim ölkəmizdə də var.

**Heç bir xarici ölkə, heç
bir dünyanın güclü dövləti
bizə deyə bilməz ki, Azər-
baycanda söz və mətbuat
azadlığı sahəsində hansısa
çətinliklər və problemlər
mövcuddur. Əksinə, dünya-
nın demokratik və sivil döv-
lətləri görür ki, ölkəmiz demokra-
tik yolla gedir, bu sa-
hədə qarşıyan çıxan sıxıntı-
ları vaxtında aradan qaldırır,
inkişaf etmiş ölkələrin sə-
viyyəsinə çatmağa çalışır.**

FAİQ QISMƏTOĞLU

bir sistem mövcud idi. Hər
şey də o sistemə uyğun tən-
zimlənir və cəmiyyəti buna
doğru hazırlayırdılar. Əlbəttə,
sovet dönməndə demək ol-
maz ki, söz və mətbuat azad-
lığı yox idi. Amma bu şərti idi.
Yəni, bütün Kütləvi İnformasi-
ya Vasitələri, o cümlədən, te-
leviziya "qlavlit" deyilən bir
qurum tərəfindən idarə olu-
nurdur. Başqa sözlə demiş ol-
saq, bu sərt bir senzura idi.
Həmin senzuranın icazəsi və
möhürü olmadan nə bir qəzet
çap oluna bilər, nə də hansısa
televiziya verilişi efirə gəder-
di. Bax, belə bir durumda hər

ışığı göstərdi ki, Azərbaycan
gənc və müstəqil dövlət olma-
sına baxmayaraq, dünyəvi
dəyərləri qəbul edir, demokra-
tiyaya doğru hər gün bir ad-
dim atır. O addımı atmaq çə-
tin olsa da, amma atmağı bac-
ardı ölkəmiz.

Ölkə mətbuatında, televizi-
yalarda yeni yaranmış sayt-
larda və sosial şəbəkələrdə
hər bir Azərbaycan vətəndaşı
öz fikrini və düşüncəsini
azad, sərbəst şəkildə ifadə
edirdi. Heç şübhəsiz bu o de-
mək idi ki, Azərbaycan beynəlxalq
hüquq normalarına
çox böyük hörmətlə yanaşır,

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ